

Jaklien en Kris Breemersch-Van Slambrouck

Door de ISO-certificering van hun melkveebedrijf willen Kris Breemersch en Jaklien Van Slambrouck actief werken aan de duurzaamheid van hun bedrijf.

Klemskerke

Aantal koeien:	110
Melkquotum:	900.000 liter
Hoeveelheid land:	63 hectare
Melkproductie per koe:	8056 4,20 3,48

Familie Breemersch heeft ISO-gecertificeerd bedrijf

Boeren met de blik naar buiten

Verantwoord maatschappelijk ondernemen. Die opdracht trachten Kris en Jaklien Breemersch uit Klemskerke meervoudig vorm te geven met een zorgtak, vakantiewoning en ISO-certificering.

tekst **Annelies Debergh**

Het vlakke polderlandschap trekt stilaan zijn winterkleed aan. Ook rond de hoeve van Kris Breemersch (62) en Jaklien Van Slambrouck (61) wacht de donkere kleigrond op de eerste kou. Enkel een groepje vriesganzen verderop verstoort de rust op het stille erf.

Al sinds 1973 boeren Kris en Jaklien op een steenworp afstand van de Belgische kust. 'We hebben allerhande tijden gekend', blikt Jaklien op veertig jaar carrière terug. 'Eerst moest het altijd maar groter en hebben we ons voortdurend op groei gericht. Later moest alles weer beter. Landbouw wijzigt voortdurend.'

Van groter naar beter

Ze is een doorgewinterde boerenvrouw, Jaklien en ze staat voor haar stiel. De melkveehouderster neemt al snel het woord en begint bij de start van het bedrijf in 1973. 'We molken toen zes melkkoeien op 26 hectare', somt ze op. Enkele ossen, zeugen en jongvee maakten het plaatje compleet. Al snel specialiseerde het paar zich. 'Het advies was meer en groter en dus nam het aantal koeien voortdurend toe.' In 1984 telde het bedrijf 200.000 liter melk, in 1996 900.000 liter. Sinds 1996 groeide het melkquotum niet verder. De melkveehouders melken het quotum vol met 110 melkkoeien. Die realiseren een

productie van 8056 kg melk met 4,20% vet en 3,42% eiwit, zo geeft de bedrijfsboekhouding aan.

'Als een bedrijf groeit, dan moet je als bedrijfsleider telkens weer aanpassen en bijstellen. Als het draait kun je weer verder.' Eenmaal over de honderd koeien, kwamen de grenzen van het bedrijf in zicht, deels onder invloed van de wijzigende wetgeving rondom mest en nutriënten. 'Vanaf dat moment was het niet langer

boeren met de nadruk op groei, maar op het steeds beter doen', vervolgt Jaklien.

De huidige evolutie in de melkveehouderij met verdubbeling en exponentiële groei van bedrijven bekijken Kris en Jaklien met wantrouwen. 'We vinden het op ons bedrijf belangrijk om alle factoren in evenwicht te houden en voldoende aandacht te hebben voor de natuurlijke kringloop.'

Een voorbeeld is het winnen van eigen krachtvoer door het voeren van zelf geteelde wintertarwe. 'De cirkel is rond en de kringloop moet gesloten zijn. Van elk onderdeel dat niet klopt of verkeerd gaat, wordt ooit de rekening gepresenteerd.'

ISO-gecertificeerd bedrijf

Het bedrijf van Jaklien en Kris was afgelopen jaar in beeld als het eerste melkvee-

Functie als zorgboerderij brengt extra sociaal contact

Melkveebedrijf 'dhaezenburg' is zo veel mogelijk ingepast in het landschap

Gericht op eigengeteelde grondstoffen bij het melkvee

De melkstal als uithangbord met bijzondere architectuur

drijf in Vlaanderen dat ISO-gecertificeerd is. De keuze om voor een ISO-certificaat te gaan was heel bewust. 'Als boer word je om de oren geslagen met allerhande lastenboeken. Alleen het woord al: lastenboeken. Veel landbouwers gaan gebukt onder die talrijke voorwaarden. We wilden dat voor zijn en hebben zo ingetekend bij een project om ISO-certificering toe te passen.'

In het kort legt Jaklien uit dat ISO-certificering vooral betekent dat je de bedrijfsvoering zoveel mogelijk analyseert en over elk aspect van het management van tevoren nadenkt. 'Je denkt na over de afvoer van koeien, zaken als de ongediertebestrijding, je hebt ideeën over de afvalstromen en noem maar op. Telkens weer stel je jezelf de vraag hoe je iets doet en waarom.'

Kris en Jaklien geven aan dat ze sinds de ISO-certificering nog bewuster omgaan met het management. 'Deze certificering is niet opgelegd, we hebben ervoor gekozen vanuit onze eigen overtuiging en konden elke stap ook vanuit die overtuiging invullen. De ISO-normen voeren we uit met protocollen met als centraal doel con-

tinue verbetering van de bedrijfsvoering volgens ons eigen ritme en onze tijd.'

De ISO-normen zijn Europees aanvaard. 'Je voldoet aan alle Europese normen en bent andere lastenboeken een stap voor. Bovendien zijn de ISO-normen ook binnen Europa te vergelijken. Een melkveebedrijf in Wallonië of Frankrijk met ISO-certificering staat op gelijke voet als ons bedrijf.'

Netwerken voor de landbouw

Hoewel de omvang sinds 1996 niet meer opvallend is gewijzigd, kwamen er op 'dhaezenburg' wel enkele activiteiten bij. Sinds de kinderen het huis uit zijn, is een deel van de woning als vakantiewoning ingericht voor gasten.

Daarnaast is het bedrijf actief als zorgboerderij. 'Je krijgt veel terug van het contact met andere mensen op je bedrijf', zegt Jaklien over beide neventakken. Ze haalt een voorbeeld aan van de geboorte van een kalf en hoe 'hulpboeren' daar tegenaan kijken. 'Zij kijken daar met verwondering naar. Ze draaien je eigen cirkel van drukke routine even terug, zodat je jezelf ook even de tijd kunt gunnen om een ge-

beurtenis als de geboorte van een kalf te beschouwen en te beleven.'

Er is in elk geval heel bewust voor gekozen om het bedrijf meer open te stellen voor de buitenwereld. 'In de bedrijfswereeld hebben mensen de mond vol van "pr" en "networking", maar de landbouwsector vergeet nog te veel dat het een schakel is in een groter geheel. Landbouw is te lang in een vergeethoek geplaatst. Groene zorg en groene toerisme is eigenlijk een manier om landbouw weer in de kijker te zetten. Waar het voedsel vandaan komt, dat is ook echt belangrijk. Consumenten willen weer weten hoe hun voedsel geproduceerd wordt.'

Opvallende architectuur

De melkstal die een opvallende architectuur heeft, past bij die visie. Met de zegemaat van de klok komen in de zomermaanden fietsers even het erf opgereden om het melken van dichtbij te bezichtigen. 'Landbouwbedrijven mogen gezien worden', klinkt Jaklien stellig. 'Ze maken deel uit van het landschap en die verwevenheid met de omgeving maakt landbouwbedrijven juist mooi.' |